

faa var man formelt berettiget til i næste Finantsaar (1853—54) at inddrage de i samme Niemed endvidere udgivne 11,549 Rd. 20 Sk. derunder; men forsaavidt Udgiften i det her omhandlede Finantsaar (1853—54) kunde afholdes — hvad jeg idetmindste har oplyst at være Tilfældet for den første Deel — af en budgetteret Sum, forekommer det mig, at der ikke er nogen Modsigelse imellem at lade Udgiften 20,000 Rd. passere og at lade de 11,549 Rd. 20 Sk. blive staaende som Gjenstand for Rigsretsaction. Det har været under Spørgsmaal, om det ikke var den heldigste Wei i denne Sag at lade den hele Post henstaae, indtil Rigsretsactionen var afgjort. Dette seer jeg nu vel ikke kan skee under anden Form end netop den, som her bruges: „billiges ikke“; men det forekommer mig dog ikke rigtigt. I de Ord „billiges ikke“ ligger jo ligesom, at Landsthinget tillægger sig Ret til at udtale, at denne Udgift er forkastelig; men er den virkelig grundet og lovhjemlet, skal den billiges; kun naar den er forkastelig, kan man sige „billiges ikke“ og udsætte Tiltalen; For men „billiges ikke“ forekommer mig altsaa ikke at være retfærdig, navnlig i et Tilfælde, hvor jeg troer, at Krigsministerens Fremgangsmaade, saavel fra Realitetens som fra Formens Side, ialtfald for de 16,500 Rd. s Bedkommende, er fuldkommen retfærdiggjort.

B. Christensen: Ja, jeg skal blot i Anledning af de Uttringer, vi have hørt af den høitærede Minister, tillade mig den ganske korte Bemærkning, at Vedtegningerne oplyse, at Motivet for den Majoritet af Revisoratet, der har gjort Indstillingen, at de 20,000 Rd. „billiges ikke“, er det Factum, at Tillægsbeløbet var nægtet og gjort til Gjenstand for en Rigsretsag. Revisoratet er, som det vil sees, ikke med et Ord gaaet videre ind paa Sagens Realitet, mod hvilken der, saavidt mig bekendt, fra sammes Standpunct Intet var at erindre. Jeg skal indskrænke mig til denne ene Bemærkning.

Ordføreren: Jeg skal, forinden jeg gaaer over til at behandle dette Affnit, gjøre opmærksom paa, at den Deel af Udvalgets Bes-

tænkning, som angaaer Krigsministeriet, er affattet af Udvalgets desværre afdøde Medlem, Grev Knuth, som altsaa ogsaa skulde have havt Referatet af samme. Det vil af Betænkningen sees, at Sagen frembyder nogle meget vigtige Spørgsmaal, aldeles uafhængige af de enkelte Poster og de sig dertil knyttende Talstørrelser. Det første er nemlig den Omstændighed, at hele den Forudsætning, hvortil Finantsloven knyttede sig, og i Henhold til hvilken altsaa under regelmæssige Forhold Udgifterne vilde være fæste, Regnskabet være aflagt, revideret og decideret, forandredes derved, at der i selve Finantsaarets Løb indtraadte en fuldstændig Genhed mellem den dansk-slesvigiske Hær, for hvilken Finantsloven var given, og den holskeenske Hærskedeling. Dette er et Spørgsmaal af den allerførste constitutionelle Betydning, hvorvidt Regjeringen var berettiget til, uden Rigsdagens Samtykke, at forandre hele den rettlige Tilstand, hvortil Bevillingerne knyttede sig. Efter min Overbeviisning kan Regjeringen ikke finde nogen legal Hjæmmel deri — hvad jeg ikke tvivler paa at man vil paaberaabe sig — at ArméesGenheden var det i og for sig lovlig Bestaaende, og at Adskillelsen kun var bevirket ved et revolutionært Foretagende, saa at altsaa den lovlige Tingenes Tilstand af sig selv atter maatte indtræde i sin Ret, saasnart den Hindring, der havde været for dens usvækkede Bestaaen, var ryddet tilside.

Denne Betragtningssmaade kan jeg ikke anerkende; thi saa vist det er, at den tidligere lovlige Tingenes Tilstand blev afbrudt ved ulovlige Midler, saa vist er det, at der ved Siden deraf paa lovlig Maade fremstod en ny Tingenes Orden, og denne nye lovlige Tingenes Orden kunde efter min Overbeviisning kun forandres paa lovlig Maade med Rigsdagens Samtykke. Ja, dersom ikke den grundlovs-givende Rigsforsamling, den samme forelagte, af samme vedtagne og af Kongen stadfæstede Grundlov vare kommen imellem, dersom altsaa kun den absolute Konge med sin fulde og usvækkede Ret var bleven staaende ligeoverfor den Kjendsgjerning, at der var Dele af hans Rige, hvortil hans lovlige Myndighed factiff var suspenderet ved en Revolution, saa var han utvivlsomt berettiget til Tomme for Tomme,